

Onsdagen den 10 januari

Kl. 11.00

Onsdagen den
10 januari 1973

§ 1 Sammanträdet öppnades av representanten för Göteborg herr ERLANDER såsom den ledamot, vilken bevistat de flesta riksdagarna, med följande ord:

Ärade riksdagsledamöter! Vill man karakterisera den svenska riksdagens debatteknik är kanske inte ordfattigdom det ord som ligger närmast till hands. Vi fattar en mängd olika beslut av vikt för medborgarna, och de besluten brukar vi omge med en ganska stor rikedom av ord. Våra beslut berör människornas vardag, deras bekymmer och glädjeämnen, och det är rätt naturligt att de ord vi begagnar så mycket som möjligt närmar sig vardagsspråket. Det är bra. Vi kan vara glada om vi lyckas formulera våra meningar på ett sådant sätt att medborgarna – de vanliga människorna, som man ibland säger – känner sig hemmastadda med våra formuleringar. De stora orden känns ganska främmande i vår riksdag.

Men, ärade kammarledamöter, när jag i dag i min egenskap av ålderspresident hälsar er välkomna till 1973 års riksdag, tror jag det skulle ha varit till fördel om jag hade lyckats bryta den talartradition som jag under de många år jag tillhört riksdagen varit med om att skapa.

För en gångs skull är det de stora orden som bäst skulle ha täckt vad människorna i vårt land för närvarande känner och tänker.

Något märkligt har inträffat. Alla riksdagens fem partier har kunnat enas om en gemensam politik och ett gemensamt uppträdande i en stor politisk fråga. Det som har skapat enigheten är att vi alla har känt ett behov av att säga vår mening om vad som händer i Vietnam.

De senaste veckornas utveckling har gjort Vietnamkriget till en angelägenhet som kan avgöra vår civilisations framtid. Vi vill tolka vår upprördhet inför ett lidande utan gräns. Vi vill säga ifrån att även ett litet folk har rätt att forma sitt eget liv.

Även vi små skall kunna säga vår mening utan att riskera att någon av de stora tillgriper repressalier.

Om allt detta står Sveriges folk enigt. Det är en stor sak. Det innebär en samling kring de grundläggande demokratiska värdena.

1973 är ett valår. Det är naturligt att partierna begagnar riksdagen till att inför väljarna markera sina positioner. Det innebär att riksdagsarbetet kännetecknas mera av splittring än av samling. Men detta naturliga förhållande får inte skymma undan det faktum att vi har inlett 1973 med en gemensam politisk manifestation.

Med förhoppning om att hur hårda striderna än kommer att bli i sakfrågorna, så skall de leda fram till beslut som stärker och fördjupar demokratin, hälsar jag er välkomna till 1973 års riksdagsarbete.

§ 2 Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat biträdande kammarsekreteraren Bengt Törnell att föra protokollet till dess kammarsekreterare blivit vald.

§ 3 Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet inkomna

Departementsprotokoll 1973-01-08

Granskning av fullmakter för ledamöter av riksdagen

Till justitiedepartementet har från riksskatteverket inkommit fullmakter för sektionschefen Christer Nilsson, Norrköping, fru Kersti Swartz, Åby, och mättningsföreståndaren Olle Östrand, Söderhamn, vilka vid nya röstsammanräkningar som verkstälts av länsstyrelserna i Östergötlands län och Gävleborgs län utsetts till ledamöter av riksdagen i avgångna ledamöters ställe.

Granskning av fullmakterna företas inför chefen för justitiedepartementet i närvaro av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret.

Någon anmärkning framställs ej mot fullmakterna.

Protokoll över den företagna granskningen skall tillsammans med fullmakterna överlämnas till riksdagen.

Enligt uppdrag

Margit Hirén

Det skulle antecknas, att herr Nilsson i Norrköping (s), fru Swartz (fp) och herr Östrand (s) utsetts att inträda som ledamöter av kammaren i stället för respektive herrar Johansson i Norrköping (s), Ericsson i Åtvidaberg (fp) och Möller i Gävle (s).

§ 4 Företogs upprop av kammarens ledamöter.

Vid uppropet befanns herr Ullsten, fru Olsson i Hölö, herrar Augustsson, Arne Pettersson i Malmö, Svensson i Kungälv, Stålhammar och Eriksson i Bäckmora, fru Laag samt herrar Stridsman och Johansson i Holmgården vara frånvarande.

Till kammaren hade inkommit följande ansökningar:

Till riksdagens kammare

Härmed anhåller jag om ledighet från riksdagsarbetet onsdagen den 10 januari 1973.

Stockholm den 9 januari 1973

Ola Ullsten

Till riksdagens kammare

Undertecknad anhåller om ledighet från riksdagsarbetet den 10 januari 1973 på grund av enskilda angelägenheter.

Nackunga, Hölö, den 9 januari 1973

Elvy Olsson

Till riksdagens kammare

Undertecknad anhåller härmed om ledighet från riksdagsarbetet på grund av utrikes tjänsteresa under tiden 10/1–15/1 1973.

Malmö den 20 december 1972

Arne Pettersson

Nr 1

Onsdagen den
10 januari 1973

Till riksdagens kammare

För deltagande i riksbankens jubileumsfonds nordiska symposium över "Pensionering och Sysselsättning – Aktivering av Äldre" anhåller jag om ledighet från riksdagsarbetet den 10 januari 1973.

Stockholm den 9 januari 1973

Evert Svensson

Till riksdagens kammare

På grund av utlandsvistelse anhåller jag härmed om ledighet från riksdagsarbetet den 10 och 11 januari 1973.

Stockholm den 14 december 1972

Bert Stålhammar

Kammaren biföll dessa ansökningar.

Enligt till kammaren inkomna läkarintyg var herr Eriksson i Bäckmora sjukskriven under tiden den 10–31 januari samt

fru Laag under tiden den 9 januari tills vidare.

Herr Augustsson hade per telefon till kammarkansliet meddelat, att han på grund av sjukdom var förhindrad att närvara.

Erforderliga ledigheter från riksdagsgöromålen beviljades.

Enligt till kammarkansliet inkomna telefonmeddelanden hade herrar Stridsman och Johansson i Holmgården på grund av flygförsening blivit förhindrade att närvara vid uppropet.

§ 5 Anställdes val av talman.

Därvid lämnades på begäran ordet till

Herr SVANBERG (s), som yttrade:

Herr ålderspresident! Jag ber att till talman få föreslå herr Henry Allard, till förste vice talman herr Torsten Bengtson, till andre vice talman fru Cecilia Nettelbrandt och till tredje vice talman herr Ivar Virgin.

Jag föreslår också att samtliga dessa val måtte företas med acklamation.

Kammaren godkände att förevarande val fick ske med acklamation.

På därefter gjord proposition förklarades herr Allard (s) ha blivit utsedd till talman.

§ 6 Företogs val av förste vice talman.

Kammaren beslöt på gjord proposition att till förste vice talman utse

herr Bengtson i Jönköping (c).

§ 7 Anställdes val av andre vice talman.

På gjord proposition beslöt kammaren utse fru Nettelbrandt (fp) till andre vice talman.

§ 8 Företogs val av tredje vice talman.

Kammaren beslöt på gjord proposition att till tredje vice talman utse herr Virgin (m).

§ 9 Herr ERLANDER, som nu lämnade talmansplatsen, yttrade därvid till herr talmannen:

Jag ber att få överlämna talmansklubban till herr talmannen.

Herr TALMANNEN intog talmansplatsen och anförde:

Herr ålderspresident, ärade kammarledamöter! Jag tackar å vice talmännens och å egna vägnar för det förtroende som valet av talmän innebär för oss.

§ 10 Anställdes val av kammarsekreterare.

Ordet lämnades på begäran till herr FÖRSTE VICE TALMANNEN, som yttrade:

Herr talman! Till kammarens sekreterare ber jag att få föreslå riksdagsdirektören Sune K. Johansson.

Jag föreslår att även detta val företas med acklamation.

Kammaren godkände att förevarande val fick ske med acklamation och beslöt att till kammarsekreterare utse riksdagsdirektören Sune K. Johansson.

Sedan kammarsekreteraren på kallelse infunnit sig, anförde herr TALMANNEN:

Jag hälsar kammarsekreteraren välkommen till hans viktiga arbetsuppgifter.

Protokollföringen övertogs härefter av kammarsekreteraren.

In fidem

Bengt Törnell

§ 11 Företogs val av femton ledamöter i valberedningen.

Därvid lämnades på begäran ordet till

Herr FÖRSTE VICE TALMANNEN, som yttrade:

Herr talman! Mellan partierna har träffats överenskommelse om förslag till ledamöter och suppleanter i valberedningen. Förslagen framgår av en promemoria som utdelats till kammarens ledamöter. Jag ber nu att få framföra dessa förslag och hemställer att valen sker med acklamation.

På därefter gjord proposition utsågs följande personer till ledamöter i valberedningen.

Nr 1

Onsdagen den
10 januari 1973

---

herr Svanberg (s)
" Fälldin (c)
" Arne Geijer i Stockholm (s)
" Dahlén (fp)
fröken Bergegren (s)
herr Virgin (m)
" Ekström (s)
" Antonsson (c)
fru Sigurdsen (s)
herr Gustafson i Göteborg (fp)
" Brandt (s)
" Andersson i Knäred (c)
" Bergman (s)
" Hernelius (m)
" Werner i Tyresö (vpk)

§ 12 Anställdes val av femton suppleanter i valberedningen.

Kammaren beslöt på gjord proposition att till suppleanter i valberedningen utse följande personer:

herr Svedberg (s)
" Eriksson i Bäckmora (c)
" Mellqvist (s)
" Andersson i Örebro (fp)
" Alemyr (s)
" Regnéll (m)
" Gustavsson i Eskilstuna (s)
" Dockered (c)
fru Skantz (s)
herr Wirtén (fp)
" Nilsson i Stockholm (s)
" Jonasson (c)
" Johansson i Trollhättan (s)
fru Kristensson (m)
" Marklund (vpk)

Herr TALMANNEN anförde:

Jag får härmed kalla valberedningens ledamöter och suppleanter att sammanträda i talmanskonferensens rum i eftermiddag kl. 16.15.

§ 13 Herr TALMANNEN yttrade:

Jag får tillkännagiva, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla 1973 års riksdags samtliga ledamöter att torsdagen den 11 januari 1973 kl. 11 förmiddagen infinna sig uti slottskyrkan samt, efter förrättad gudstjänst, enligt 34 § i riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t har att meddela riksdagen.

Enskild samling sker i slottskyrkan, varvid de till ledamöterna utdelade personliga kontrollkortet uppvisas.

Nr 1

Onsdagen den
10 januari 1973

§ 14 Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och föreslog att fördelning av dessa biljetter skulle ske genom kammarskansliet med iakttagande av att de för ledamöterna från varje valkrets avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som fick ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag bifölls.

§ 15 Meddelande ang. sammanträdestider, m. m.

Herr TALMANNEN anförde:

Till kammarens ledamöter har utdelats bl. a. en preliminär plan för kammarens sammanträden under tiden den 10 januari--2 februari. Den nu föreliggande planen överensstämmer helt med den preliminära plan som utdelades innan kammaren åtskildes i december förra året. Av tidplanen framgår att val av ledamöter och suppleanter i utskott m. m. äger rum vid sammanträdet tisdagen den 16 januari kl. 14.00 och att den allmänpolitiska debatten tar sin början onsdagen den 31 januari kl. 10.00.

För återstoden av vårsessionen kommer tidplan att upprättas sedan talmanskonferensen tagit ställning till ett förslag om vissa ändringar i kammarens plenitider. Förslaget är föranlett av nödvändigheten att bereda utskotten ökade möjligheter att sammanträda på torsdagar och fredagar för att anhopningen av ärenden under sessionens slutskede skall kunna minskas. Vidare beredes ökat utrymme för interpellationssvar på fredagarna. Talmanskonferensen kommer att kallas att sammanträda onsdagen den 24 januari kl. 14.00.

I en stencilerad sammanställning har lämnats vissa meddelanden angående riksdagens arbete, m. m.

§ 16 Kammaren åtskildes kl. 11.25.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert